

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Theses Philosophicæ Triumphantis Ecclesiæ Catholicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

licet ipsa non sit ubique; divinitus tamen in pluribus esse potest, sicut ipsa scit plura fuisse in eodem loco. An autem locus esse possit sine omni corpore non videtur negandum esse activitati Angelicæ, minus Deo, Natura tamen inferior non faciet hoc, quia nimis abhorret.

XIV.

(p) Serm. 2. de Advent. *Virginis Alvis (p) floruit, sic inviolata, casta & integra Maria viscera tanquam pascua aeterni vigoris florem protulere, cuius pulchritudo non viderat corruptionem. Non est igitur generatio unius, corruptio alterius, sunt etiam duæ diversæ & mutationes & actiones. Alteratio generationem præcedens fit successivè sine morulis. Eius intentio non fit per casum ablativum, sed dativum, hinc priori nihil auferimus, sed addimus semper aliquid homogeneum, heterogeneum hic in Schola Scoti heterodoxum, an autem etiam sit tale asserere qualitates elementorum & mixtorum heterogeneas esse, dic, quod lubet, nos dicimus contrarium.*

XV.

(q) Serm. 2. in Dent. *Germen Domini (q) IESVS Christus solus de mundissimo conceptus semine. Mater ergo ejus purissima concurrebat, quare nec aliis negandum est, nulla tamen attingit unionem animæ rationalis. Corpora generata verè etiam nutriuntur, contra Magistrum clamant discipuli, quæ si rarefiant per corpora hoc contingit, quæ licet parva sint magnum tamen faciunt.*

XVI.

(r) Serm. 1. in Assumpt. *Christi generationem (r) & Mariæ assumptionem quæ enarrabit? Quantum enim gratia adepta est in terris præ cæteris, tantum & in cælis obtinet gloriæ singularis. Quod si oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deum diligenti se, quod præparavit gignenti se, & præ cæteris diligenti, quis narrabit? Sed nec quid Cælum sit, sufficienter sciunt Physici, quod de die Cyclops est de nocte Argus, tot oculis tamen adhuc cæcum est, & quia nihil invenio per quod audiat vel sentiat, ad intellectiōnis vitam est indisciplinabile, multi nimium fidunt telescopio, & inde præsumunt sibi stellas redigere ad numeros, cum tamen solus Deus eas numeret, & eis nomina vocet, imò hebdomadam vaga-*

bundarum non probamus. cùm tubus astrorum proditor plures manifestarit, nec Jupiter vagatur unquam inermis.

XVII.

Quid ad Mariam (s) accedere trepidat humana fragilitas? Nihil auferum in ea, nihil terribile, sua suavis est, offerens omnibus lac & lanam. Expectus est illud mellifluus cum Hermanno, quibus de hoc gustare concessum fuit, non tamen quædam de anima, nam est inanimatum, sicut sanguis & omnes alii humores, quæcumq; animæ indivisibili & divisibili, talis est in omnibus brutis, præter hominis, in quo non est, nec sunt alia, licet etiam admittat sociam formam corporeitatis.

XVIII.

Virgo Regia gemmis ornata virtutum (t) geminog, mentis pariter & corporis decore præfulgida, specie sua & pulchritudine sua in Cælestium regina, Cæli civium in se provocavit aspectum, in ut & Regis animam in sui concupiscentiam inclinavit, & Cælestem nuncium ad se de supernis educeret. Decor corporis tunc sensus, qui animæ custodes in Castello altiore residentes, veluti in specula de objectis propriis & communibus frequenter veritatis sunt prædones, non sunt tamen incorrigibiles, nec ut tales eji debent, alioquin nulla acquireret specierum spolia, quarum receptor & dispensator unicus est sensus communis, in cerebro residens; Mentis decor est filius verbum, quod est qualitas spiritualis.

XIX.

Magnum est Angelo (u) ut Minister sit Domini, sed Maria sublimius quiddam meruit, ut sit Mater sacrosanctas itaq; Virginis supereminens gloria est, tantog excellentior Angelis facta munere singulari, quam differentius nomen Mariæ præ Ministeris accepit. Mariæ, solus Deus, huic supereminet solum Ens secundum Conceptum formalem (qui communis est Deo & Creaturis, substantiæ & accidenti) non tamen ex natura rei ab illis præcisus, Enti reali autem & rationis nullus talis conceptus communis datur. Creaturæ tam pauperes non sunt, ut nihil ipsæ habeant sine Deo ab æterno, quamvis valde diminutum sit. Omnium esse distinguuntur nullo modo realiter ab existere.

THESES PHILOSOPHICÆ TRIUMPHANTIS ECCLESIE CATHOLICÆ.

I.

Triumphat Ecclesia Sancta Dei de Potestatibus, & Rectoribus tenebrarum harum, Oratione & Doctrina (a) etiam Logicali. Hanc enim (b) nunquam Doctrina Christiana formidat. (c) Quæ ad omnia genera Quæstionum, quæ in sacris Litteris sunt penetranda, & dissolvenda plurimum valet. De se est scientia speculativa, & etiam si praxis remittat rigorem, practica, objectum habet modum sciendi, est & ad alias scientias necessaria plurimum, non tam omnimodè, nam Iumento facilis (d) pedibus difficilior, sed tamen & pedibus pervenitur, sic est de Logica.

(a) Ambr. de Vid.
(b) Aug. lib. 1. conserese. c. 20.
(c) lib. 2. Doct. c. 31.
(d) Aug. Serm. 31. V.A. cap. 12.

II.

Triumphat Ecclesia invictissimum fortalium supra Petram fundatum & ædificatum Ci-

vilas abscondi nescia, per Prædicatorum dupliatis Naturæ Gigantem, de Tyrannis & Rebellibus, duobus gladiis, (e) unus ab ea, alter pro ea excercendus; ille sacerdotis, is militia manu regendus, quos distinguimus non per hoc, quod unus non sit alter, sed per aliquid positivum, quæ distinctio versatur inter res & res, habetq; vel separationem, vel separabilitatem, vel æquivalentiam pro signo: penes hanc est alia, quæ versatur inter realitates, & hæc tam in Deo, quam in Creatis esse docens Scotus, cum Ecclesia triumphat contra Gilbertum.

III.

Triumphat Ecclesia Cymba (f) jactata & fluctuans, nunquam tamen mergens, contra Myoprones, Schismatarchas, Caccidiabulos, Piratas, quos

quos omnes de gremio & sinu excludit, non tamen hircocervos, tragalaphos, onocentauros, qui in Ecclesia per phantasmata, intellectum, voluntatem producantur. Imò Navarchus superius, dum eas negat, gratiam præstat, ut sint.

IV.

Triumphat Ecclesia, veluti fulgentissima stella de omnibus nebulis & nebulonibus, verus Asterismus septennis constans fideribus, (g) *quæ tener in manu sponſus Agnus.* In Logica Asterismus est Porphyrianus de quinque stellis, qui lucem suam ubique diffudit, verum ejus comites, & augeri & minui possunt, quotquot tamen erunt, lucem communes erunt secundum naturam, semper in singularibus reperitur, in quibus per indifferentiam infunt. Imò ab ipsis singularibus abstrahi potest conceptus aliquis communis.

V.

Triumphat Ecclesia, in vestitu deaurato meritum circumdata varietate ordinum, & Religioforum, à quibus quot respectus sortiatur, hinc judices quod multiplicentur, sicut multiplicentur Professori ex Discipulis, Patri ex filiis, Dominis ex servis. Respectus autem natura in accidente consistit, quod fundamentum & termino superadditum est, à quibus etiam specificatur, & terminatur ad absolutum.

VI.

Triumphat Ecclesia inter quascunque presuras, illustriſſima, imò Sereniſſima in signis & prodigiis, quæ Pater usq; (b) *nunc operatur,* & operatur Dilectiſſimus, de falsariis, mendacibus, Agyrtis &c. Logicæ signum quodlibet instrumentale (formale enim rejicimus) præter speciem quam ingerit sensibus, facit aliud in cognitionem venire. Sigeberti Amen quod Amando sancto respondit aqua se tingenti, non conceptum, sed rem significabat primario, idem facit Ecclesiæ sponſi Scriptura: *Si quis sine peccato est, mittat prior in eam lapidem.*

VII.

Triumphat Ecclesia irreprehensibilis fidei Magistra, omne irreprehensibile defendens, omne namq; (i) *quod est contra Evangelicæ, vel Propheticæ, vel Apostolicæ doctrinæ constitutionem non stabit,* nec unquam vera fiet propositio, quæ falsa fuit, quidquid tamen dictum est per Apostolicos & Sanctos de futuro, unum determinatè fuit verum & alterum falsum post præscientiam divinam, secus eà inclusa. Non implicat stare simul opinionem & scientiam cum fide.

VIII.

Triumphat Ecclesia *Vinea Domini Sabaoth* (k) de Ægypto translata, plantata, operiens montes umbra, & palmities extendens usq; ad mare. Psal. 79. de Vulpeculis & apris, teris pessimis, & singularibus. Triumphat scientiæ in Physicæ amenitate, quæ speculative corpus naturale contempletur. Tria habet principia in fieri, materiam nempe, formam & privationem, in factò esse duo. Unio excluditur, quamvis ad constituendum totum sit necessaria, eaque duplex; non est tamen principium, nec quid substantiale. Totum distingui vel non distingui à partibus simul sumptis utrumque bene tenet Scotista.

IX.

Triumphat Ecclesia *Puſillus Grex* (l) *humilitate, quantalibet* (m) *numeros ate dilatata.* De superbis & elatis, veluti *mulier sub potestate viri;* Insigne Paradigma materiæ, quæ quamvis omnium rerum sublunarium compositarum Physicè essentias ingrediatur, subiecta tamen est, omnibus, ut vix credatur habere, quem habet actum entitativum, & quamvis sit potentia pura Physica, nullâ aliâ potentiâ tamen adjunctâ recipit formas, quas appetit eum delectu, & licet esset sub perfectissima adhuc peteret imperfectionem.

X.

Triumphat Ecclesia tota amabilis de invidiosis, *Annea tota, quæ diligitur ab Helcana, tota pulchra, in qua sudores, non tamen macula & ruga;* In forma quid esse potest informe? Quæ sola informat, & actuat, una quidem unam, imò una duas, & duæ unam; si polygamia est, Deus dispensare potest; imò si subordinentur, sicut Ancilla Domine, licitum est & citra dispensationem plures ponere, & sunt defacto, quod simus fortè partiales, non negamus, sunt enim formæ partiales.

XI.

Triumphat Ecclesia *Prudentissima Dispensatrix Mysteriorum* (n) licet contemplativa sit ut Maria, sollicita ut Martha (o) *letificans virum,* sedulitate, omnibus motum influens, qui est *Actus entis in potentia prout in potentia,* hic in projectis provenit ab impulsu, in gravibus deorsum & levibus sursum à gravitate & levitate. Ubique est Ecclesia diffusa, nihil tamen ubi-que situm sapit, nam licet unum corpus in pluribus possit esse locis, non tamen in omnibus. Ubiquitarum Pater Zytho bibulus frequenter in suo organo vitreo vacuum fecit, quod natura horret in suis partibus, Angelum excedit, Deo tamen obedit.

XII.

Triumphat Ecclesia *Regnum Colorum* (p) *Empyreum æmulum, deſtyge & Acheronte, septem ordinibus, veluti septem planetis decoratum, & præfulgidum,* qui non cessant inquam laudare Dominum, suntque in perpetuo operationis bonæ motu, non secus ac illi, quos veneratur Telescopicus tubus, qui in Cælo primo discurrunt, in secundo sunt stellæ fixæ, & tertium est beatitudinis. Stellæ firmamenti nemo numeravit, nec distantiam cognovit. Ipsi Cæli tamen perfecti sic sunt, ut perfecti dici possint, primum fluidum, secundum solidum, de tertio in nullius hominis cor ascendit, præterquam quòd ab æterno non fuerit.

XIII.

Triumphat Ecclesia *Macrocheira inconsutilla* quadripartita de quatuor partibus mundi, in quas divisa est, pro qua (q) *salva Christus caput suum seque totum exposuit.* Pythagorici quaternarium numerum (*tetraactin*) perpetuum naturæ fontem appellant, Physici quatuor elementa, in quæ omnia mixta resolvuntur, ipsa tamen irresolubilia sunt, licet commutabilia, nec proinde tamen continentur in mixtis formaliter, sicut nec qualitates primæ, quæ sunt diversæ speciei à mixtorum qualitatibus, imò etiam illæ quæ appellantur symbola.

XIV. Tri.

(l) Luc. 12.
(m) Beda lib. 4. c. 54. in Lucam.

(n) Amb. lib. 3. de sac. c. 1.
(o) Sap. 26.

(p) Greg. lib. 30. moral. c. 24.

(q) August. tract. 11. in Joan.

XIV.

Triumphat Ecclesia Gynæ-Parthenias virginitate & fecunditate de Scotis, impuris, Pseudo-Catharis, est enim Virgo (r) castitate, Mater est prole, sine dolore, sed cum gaudio Angelorum pariens, reliquæ Matres cum corruptione, cum dolore, & licet activè concurrant, unionem animæ non attingunt, si rationalis sit, quæ nec sanguinem, nec ullum humorem animat, licet amet. Jus quod habet in corpus per celsionis viam à priori non acquirit. Rarefactio fit per corpuscula. Intensio per additionem gradus ad gradum. XV.

Triumphat Ecclesia universalissima evoca-

tio, & suprema sedes, quæ à nemine judicatur, scientiarum Columna, Firmamentum, Regina, quæ tam clara est ut Evangelio non crederem, nisi Ecclesiæ Authoritas id assereret, ex qua proinde omnia fides suum sumit principium, sicut ex Metaphysica aliæ scientiæ. Ejus objectum est ens reale ut sic, commune accidenti & substantiæ, Deo, & creaturæ, de quibus licet abstrahatur conceptus communis formalis, nequit tamen abstrahi conceptus objectivus veram importans realitatem. Creaturæ habuerunt diminutum aliquid à se, quarum essentia ab existentis non distinguitur.

THEOREMATA EX UNIVERSA PHILOSOPHIA.

Ex Logica.

I.

Logica scientiarum Janua, ut tibi pateat apud nos introitus speculativè clavem hanc accipere debes, in praxi enim non succedet, an autem fur & latro sit dicendus, qui per hoc ostium ingressus non fuerit ad alias scientias? Minimè: nam simpliciter & absolute necessaria non est. Logici Modestiarum amatores in habitu non sunt superflui, nam totà vità unico contentantur inconfutibili.

II.

Si cornuti sunt, ut Logici vocantur vulgò, objectum eorum non queras, nam hircoceruum dicere poteris; verùm ne indignentur, quoniam non libenter hirci audiunt, eò quod fit ens valde objectum, nec placantur oratione, vocibusque; quare alio bono modo cum ipsis convenias, disferendi.

III.

Logicæ Professores Scotistæ bene docent, nam bene distinguunt, quia virtuosè, ubique occincentes, medio turissimus tibi, æmulatores tamen habent plures, putantes quòd sit modus in rebus: Ultra modum feriri se existimant, dum formalem asserimus tam in creatis quàm divinis.

IV.

Chymæricum est chymæras negare, sed & dico chymæras exoticas & exosas proferunt, qui res visas, vel auditas chymæras appellant. Chymæra tantummodò habet esse in intellectu objectivè, unde non est nihil, & si nihil esset, quod vulgus pro oculis bonum putat, hoc tamen nihilum facere non posset oculus.

V.

Imò etiam omnibus aliis sensibus prohibitum est hircocervos venari sub pœna impotentia, quia hoc est Regale Regis potentiarum; si tamen supremum numen talibus feris vesci cuperet, nunquid interrogabit te? Nam ipsius sunt etiam hæ feræ Sylvæ.

VI.

In universalis fabricatione universa vanitas est, & afflictio capitis, in quo non minus divinus, quàm Epicuræus delirant, quare nos faciliiori modo illud dari distinctum & indistinctum à singularibus, in ipsis tamen per indiffe-

rentiam affirmamus vera cum unitate, statuerent ad numerum quinarium, stat nobis voluntas Porphyrii pro ratione.

VII.

De genere suo ait Politicus, Italiam quæ Patriam genus à Jove summo, Rhetor demonstrat, Logicus in quid de pluribus specie differentiibus prædicat, illi in Avis, Proavis, Atavis, hic totam essentiam quoad perfectionem intrinsecam Metaphysicam, non verò Logicam, in uno inferiori salvat.

VIII.

Species per prædicabilitatem de pluribus numero differentiibus rationem universalis fortitur. Contentiones vetulinx sunt mulieribus relinquendæ de inæqualitate specierum, quia & rana putat se esse Dianam, nos de specie dicimus plures ejusdem perfectionis esse posse probabiliter.

IX.

Decadem Aristotelicam portamus quidem, verùm ad dicendam eam non sumus obligati, non sunt omnia decem ita conflata, quin distinguantur realiter: Substantia est per se positive, inhospitalis quantitas expellit omnem aliam, qualitatis affectio eadem non est in omnes, nam bene, vel malè afficit.

X.

Humanistæ nesciunt quid significet Scriptura, nec tamen propterea erubescunt, quia dicunt tamen multi Logici nesciunt quid significet vox? Nos tamen dicimus, quòd Scriptura significet vocem, & vox rem primario, si tibi displicet, nihil tamen dicas, quia alias statim intelligemus conceptum tuum, licet secundo.

XI.

Parvam in propositionibus videntur habere veritatem, qui eam majoratús incapaces judicant, quasi verò semper minorennis esse deberet, cum ipsa falsitas fiat major. Non transeunt de domo in domum, quia hoc non est de virtute in virtutem, sed de falsitate in veritatem: Erit, vel non erit; unum determinatè verum erit.

XII.

Non omnia scimus, sed nec omnia ignoramus, Quare? quia laborat extrema necessitate ad non